

7. 5. 2023 - Vím, kdo je král. Co nás může Ester naučit?

f. Štěpán Marosz

Čtení: Žalm 37,1-9; kniha Ester 4,9-17

Písně: 275, 709, 763, 698

Ester (podle níž je odvozen název Knihy Ester) znamená hvězda a – vzhledem ke konotacím jejího jména – bychom si vlastně mohli myslet, že její příběh tak trochu připomíná... zvláštní příběh. Existuje pro to několik dobrých důvodů.

Dívka, která nemá lehký život, se stane vyvolenou velkého panovníka. Má téměř vše, o čem by žena v její době mohla snít. Možná i to, o čem by se mnozí neodvážili ani snít. Vždyť má královský diadém(čelenku). U dvora je v bezpečí. Ale jen do té doby, než se ukáže, že je jedinou osobou, která může zachránit svůj národ ze smrtelného nebezpečí. A tato mise nebude vůbec snadná. Dokonce ani pro královnu! Tento příběh má ovšem krásný – téměřpohádkový – konec! I když se tento děj dá odvyprávět několika větami, stojí za větší pozornost – klidné čtení a rozjímání. Je to totiž kniha, která je bizarně vzdálená naší realitě, a přitom úžasně blízká! Málokdo z nás se v jejím postavení skutečně ocitne, ale ve skutečnosti se v našem každodenním životě promítá máme s ní mnoho společného!

Zároveň je dobré si uvědomit, že poklady nám pravděpodobně nebudou podávány na zlatém podnose.Neváhejme ani chvíli a otevřeme Knihu Ester. A čtěme. A objevujme. A sbírejte perly. Pokud se mých pár myšlenek, stane pro nás inspirací.

Čemu nás může příběh Ester naučit?

1. Bůh nám dává naši pravou, nejhlubší identitu

Král si Ester zamiloval nade všechny ženy; získala jeho přízeň a náklonnost nade všechny panny. Na hlavu jí vložil královskou korunu a ustanovil ji královnou místo Vašti. (Est 2, 17)

Ester se musí téměř po celý život snažit, aby si uvědomila, kým je. Žije v perském království, přestože je Židovka. Je obklopena lidmi, kteří jsou na hony vzdáleni jejím kořenům. Už nemá rodiče, ale naštěstí se o ni stará dobrý a zbožný strýc Mordechaj, kterému vděčí za mnohé. Také její jméno jí může připomínat, kým je. Právě dvojjedinost jejího jména

poněkud odhaluje otázku identity. Její hebrejské jméno Hadasa znamená myrtu – věčně zelenou rostlinu, která v Písmu symbolizuje vítězství a nesmrtelnost (např. Za 1, 8; 1, 11) a také radost a pokoj (Iz 41, 19). Může také znamenat krásu a čistotu (proto myrtové věnce nosily nevěsty). Její perské jméno Ester – pravděpodobně znamená "hvězda". V hebrejštině však (kořen – str) znamená také 'skrytý'. Na královském dvoře, kde skrývá svou víru, musí také bojovat o sebevědomí. A když se stane královnou, nezapomíná, kdo je skutečný král. Uvědomme si, že v paláci, kde je jen jedna koruna, to vůbec nemusí být tak jednoduché! I když pro nás není snadné vybudovat v naší životní historii naší identity, pokud se cítíme hluboce ztraceni v definování sebe sama a toho, odkud pocházíme, máme možnost – podobně jako Ester – zakořenit v Tom, kdo nás skutečně a nejhlouběji definuje.

2. Čtení znamení – událostí – je důležité pro naplnění vlastního poslání.

Kdo ví, zda jsi nedosáhla královské hodnosti právě pro chvíli, jako je tato? (Est 4,14)

Když známe celý příběh v Bibli, uvědomíme si, že Ester se nestala královnou náhodou. Víme, vidíme víc, ona sama musela objevit a přijmout velikost svého poslání. Sama na něj musela – ve své svobodě – ve své schopnosti říci ano či ne – dát odpověď. A nejprve velmi lidskou odpověď – poslala ji poslem svému strýci. Ester přece nemluví hned se samotným Bohem. Nejde o žádné zjevení a toto rozlišování se neodehrává jen v hloubi jejího srdce. Ona čte znamení. Události. Dává si je dohromady. A velkou oporou je jí její strýc. Kdo ví, jestli právě kvůli tomuto okamžiku se nestal jejím ochráncem.

3. Velké poslání v Božím plánu naplňuje obyčejní lidé

Ester měla právo se bát. Věděla, co její odvážné setkání s králem obnáší. Tento strach se dostavil okamžitě, o čemž informovala svého strýce. Strach, kterému čelila, odevzdala Hospodinu v modlitbě, prosila o odvahu, prosila o vysvobození. Udělala naprosto všechno, co mohla, aby se této úzkosti vzdala, aby udělala místo pro Pána, ale.... Nedokázalo jí to lidsky prostě zabránit, aby strach necítila. Dokonce bychom mohli říci v našem vlastním jazyce, že sváděla duchovní boj! Ve svých emocích se nám stává úžasně blízkou a skutečnou. Ester je sama sebou. Je to lidská bytost. Je to žena. A se vším, co je v ní, plní svůj úkol.

4. My plníme svůj díl, Bůh dělá zbytek!

Ester ukazuje, jak úžasně může fungovat spolupráce člověka s Bohem! Jak důležité jsou naše malé krůčky a jak velká je milost, kterou Bůh sesílá! Esterčino jednání bylo samozřejmě spojeno s velkými riziky, kterých si byla vědoma. Nakonec si však řekla, že udělá, co bude moci, i kdyby měla zemřít. **Při četbě toho to příběhu vidíme, jak důležitá jsou lidská rozhodnutí, učiněné kroky a postoj srdce, ale zároveň je to Bůh, kdo dělá to ostatní.** Změní královu tvář, když k němu Ester přijde bez pozvání. Je to Pravděpodobně kvůli němu král jedné noci (v ideální chvíli!) nemůže usnout a v kronice se mu čtou pasáže o Mordokajových zásluhách.... Je tam. Dívá se. I když se zdá, že to my mluvíme a On mlčí, Jeho slovo je poslední. I když to naše je hlasité a Jeho je velmi tiché. To Jeho je nejpravdivější.

5. Žena může muže naučit dívat se na věci jinak.

Ester musela mít v sobě něco zvláštního. Že byla neobyčejně krásná, je jisté, ale na královském dvoře nebyla o půvabné dámy nouze. Měla v sobě něco, co krále skutečně dojalo. Půvab, dobrotu, moudrost pramenící ze znalosti Zákona, smysl pro spravedlnost (srov. Est 2,21-23). Navíc si získala náklonnost a uznání mnoha lidí. Tuto genialitu ženského vhledu projevila s velkou silou při plánování svého zásahu. Svůj plán obezřetně řídila. Změnila srdce krále, jehož svět byl obklopen mužskými rádci. **Ester pomohla králi vidět svět jinými očima, očima svého srdce.** Žena se postavila rigidním pravidlům mužského světa. Nejednala silou, ale s jemností a moudrostí. A dělá to tak obratně, že by se dalo říci, že král a královna tvoří krásnou dvojici!

Cítil se někdo z vás někdy opuštěný? Příklad Mariánky: Mužem, který tvrdil, že ji miluje a chce si ji vzít. Odešel náhle, ze dne na den, beze slova vysvětlení. Oznamil to jen po telefonu: "Je konec". Byla v šoku. Vždyť se spolu modlili, snažili se žít v předmanželské čistotě, chtěli spolu budovat domov založený na skále, kterou je Bůh... tak proč?

Velmi to prožívala, připadala si jako bezcenný předmět. Ze všech sil se snažila přimknout k Ježíši. Zpočátku mu ani nedokázala říct, co se děje v jejím srdci. Její modlitbou v té době byly slzy a usínání s křížem přitisknutým na hrudi. Nakonec se rozhodla jít do ústraní, doma už to nemohla vydržet. Vstala brzy ráno a šla k jezeru. V okolí nikdo nebyl. Při pohledu na východ slunce Bohu vykřičela všechnu bolest, kterou měl v

srdci, a zeptala se: Co dál? Pak vzala do ruky Písmo a jednoduše je otevřela. Její pohled padl na nadpis 2. kapitoly knihy Ester: "Královna Ester". Začala číst a s každým veršem bylo její srdce více a více pohnuto. Byla přesvědčena, že to není náhoda, že právě v této pasáži k ní promlouvá sám Bůh. A dává ji zaslíbení. Četla, že krásná Židovka Ester byla spolu s dalšími ženami odvedena na královský hrad, kde byla připravena na setkání s králem Achašveróšem, který hledal novou manželku. Po dobu jednoho roku byla mazána očistnými a zkrášlujícími oleji. Když na ni přišla řada, byla přivedena ke králi a ten si ji zamiloval. Uvědomila si, že Bůh má s jejím životem plán, že tato bolestná zkušenost k něčemu je. Tehdy mu řekla, že souhlasím s jeho vůlí, a požádala Ho, aby ji vedl. Věděla, že budu tou Ester, že má projevovat trpělivost, čekat, důvěřovat. Ale nenapadlo ji, že její příběh bude tak podobný tomu biblickému.

Odvaha Ester a víra v Boha jsou svědectvím důvěry, kterou tato mladá žena měla v živého Boha. Její život je lekcí o Boží svrchovanosti nad svým stvořením. **Bůh řídí každý aspekt života, aby ustanovil lidi, vlády a situace podle svého plánu a záměru.** Nemusíme vědět, co Bůh v danou chvíli dělá, ale může přijít čas, kdy si uvědomíme, proč jsme prošli určitými zkušenostmi, potkali určité lidi, žili na určitém místě, objevili se na určitém místě nebo se vydali na určité cesty. Možná přijde čas, kdy se to všechno spojí (v jeden celek) a my se ohlédneme zpět a uvidíme, že i my jsme byli ve správný čas na správném místě, stejně jako Ester. Byla v harému "pro takový čas". Stala se královnou "pro takový čas, jako je tento". Byla posílena a připravena přimlouvát se za svůj lid "pro takový čas, jako je tento" (Ester 4,14). A byla věrná v poslušnosti. Ester důvěřovala Bohu a pokorně sloužila bez ohledu na cenu. Ester je skutečnou připomínkou Božího zaslíbení, zaznamenaného v Římanům 8,28: "Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí."